

A magyar nyelv és irodalom tantárgy minimum követelményei

5. évfolyam

Magyar irodalom

- A tantárgy alapvető követelménye az ismert szövegek értő és kifejező olvasása.
- A tanult szövegek rövid szóbeli összefoglalása, önálló véleményalkotás.
- A tanult műfajok felismerése (népmese, műmese, népdal, elbeszélő költemény).
- Petőfi Sándor élete.
- Petőfi Sándor: János vitéz
 - tartalma
 - a szereplők jellemzése
- Néhány irodalomelméleti fogalom ismerete, felismerésük a János vitézből (hasonlat, megszemélyesítés, ismétlés, rím, a ritmus fogalma)
- Memoriter: János vitéz I. fejezet
- Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk
 - a regény fogalma
 - a regény cselekménye
 - a szereplők csoportosítása, kedvenc szereplő jellemzése

Magyar nyelvtan

- A négy fő szövegalkotási műfaj ismerete (elbeszélés, leírás, jellemzés, levél).
- Az anyaggyűjtés módjai, a vázlat fajtái.
- Hangtan:
 - az ábécé ismerete
 - a hangok csoportosítása
 - a hangrend törvénye
- A betűrend és elválasztás szabályai, alkalmazásuk.
- Helyesírási alapelvek (az év során tanult helyesírási ismeretek alkalmazása, pl.: j-ly, magánhangzók-mássalhangzók rövidege és hosszúsága, szóelemzés elve).

6. évfolyam

Magyar irodalom

- Alapkövetelmény az értő és kifejező szövegolvasás.
- A tanult szövegekről rövid szóbeli összefoglalás készítése, önálló véleményalkotás.
- A tanult műfajok jellemzése: monda, ballada, népdal, elbeszélő költemény, regény.
- Arany János élete.
- Arany János: Toldi

- cselekménye
 - szereplők jellemzése
 - költői kifejező eszközök a műben (megszemélyesítés, hasonlat, ellentét, költői jelző, ismétlés)
- Irodalomelméleti fogalmak: epizód, rím-ritmus, konfliktus, epikai művek szerkezeti egységei.
 - Memoriter: Toldi – Előhang
 - Gárdonyi Géza: Egri csillagok
 - a regény fogalma
 - cselekmény
 - főbb szereplők
 - helyszínek

Magyar nyelvtan

- Legyen képes rövidebb szövegek alkotására, élményei megfogalmazására.
- A négy fő szövegalkotási műfaj ismerete (elbeszélés, leírás, jellemzés, levél).
- Képes önálló információgyűjtésre, és a forrásokat meg tudja nevezni.
- Tanult alapszófajok (ige, főnév, melléknév, számnév, névmások) jellemzői és főbb helyesírási szabályai.
- Hangalak és jelentés: hangutánzó szavak, hangfestő szavak, szinonimák és ellentétes jelentésű szavak felismerése.

7. évfolyam

Magyar irodalom

- Alapkövetelmény az ismeretlen szövegek értő és kifejező olvasása.
- Legyen képes véleményét kifejezni és álláspontját megfelelő érvekkel megvédeni.
- A tanult műfajok jellemzése: himnusz, elégia, epigramma, óda, allegória, regény.
- Petőfi Sándor és Arany János élete.
- Irodalmi művek elemzése:
 - Kölcsey Ferenc: Himnusz
 - Vörösmarty Mihály: Szózat
 - Petőfi Sándor: Föltámadott a tenger
- A XIX. század elbeszélői (Jókai Mór, Mikszáth Kálmán).
- A regény és a novella műfaji jellemzői.
- Alapvető filmes műfajok ismerete: burleszk, western, kalandfilmek, sci-fi.
- Memoriterek:
 - Kölcsey Ferenc: Himnusz
 - Vörösmarty Mihály: Szózat
 - Petőfi Sándor: Föltámadott a tenger

Magyar nyelvtan

- Legyen képes rövidebb beszámoló, prezentáció készítésére.
- Az egyszerű mondat jellemzői.
- Mondatrészek felismerése, jelölése, jellemzése: alany, állítmány, tárgy, határozók (hely-, idő-, eszköz-, és módhatározó), jelzők (minőség-, mennyiségjelző).
- Mondatvégi írásjelek és a tanult helyesírási ismeretek alkalmazása.

8. évfolyam

Magyar irodalom

- Alapkövetelmény az ismeretlen szövegek kifejező olvasása.
- Legyen képes egy adott szövegből a lényeg kiemelésére és az információk kigyűjtésére.
- A Nyugat egy képviselőjének bemutatása, egy szabadon választott művének ismertetése,
- (Ady Endre vagy Juhász Gyula vagy Kosztolányi Dezső).
- Móricz Zsigmond: Hét krajcár
 - tartalma
 - társadalmi háttere
 - jellemek
 - üzenete
- József Attila élete, egy művének ismertetése.
- Memoriter: József Attila egy szabadon választott verse.
- Radnóti Miklós élete, egy művének ismertetése.
- Mai konfliktusok megjelenése filmekben.

Magyar nyelvtan

- Véleményét kulturáltan, a tanult kommunikációs eszközök segítségével meg tudja fogalmazni.
- Tud önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni és az információforrásokban képes eligazodni.
- Önéletrajz, kérvény írása.
- Az összetett mondat fajtái (alárendelő mondat, mellérendelő mondat) és helyesírása.
- Nyelvrokaink, nyelvemlékek.